

Aluevaltuusto

Aika 18.03.2025 klo 16:00 -

Paikka Valtuustosali, Viitaniemi

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Kokko Jani	puheenjohtaja
	Paloniemi Aila	1. varapuheenjohtaja
	Luoma-aho Janne	2. varapuheenjohtaja
	Ahola Lotta	valtuutettu
	Aula Maria Kaisa	valtuutettu
	Autere Anna-Kaarina	valtuutettu
	Forsgrén Bella	valtuutettu
	Haaparanta Jukka	valtuutettu
	Halttunen Jari	valtuutettu
	Heikkinen Maarit	valtuutettu
	Hirsjärvi Irma	valtuutettu
	Honkonen Petri	valtuutettu
	Hovikoski Mervi	valtuutettu
	Hovila Sari	valtuutettu
	Huikko Pekka	valtuutettu
	Hyöky Elma	valtuutettu
	Hyötyläinen Juha	valtuutettu
	Hämäläinen Jukka	valtuutettu
	Ingervo Sirkku	valtuutettu
	Isomäki Kauko	valtuutettu
	Isomöttönen Katja	valtuutettu
	Jetsu Kati	valtuutettu
	Kalmari Leena	valtuutettu
	Kankaanniemi Toimi	valtuutettu
	Kautto-Koukka Leena	valtuutettu
	Kiiskinen Kari	valtuutettu
	Kilpala Minna	valtuutettu
	Koikkalainen Emilia	valtuutettu
	Kolula Marko	valtuutettu
	Kytölehto Satu	valtuutettu
	Kässi-Jokinen Saara	valtuutettu
	Könttä Joonas	valtuutettu
	Lahti Matias	valtuutettu
	Lahtinen Merja	valtuutettu
	Lajunen Heimo	valtuutettu
	Lindell Leila	valtuutettu
	Liukkonen Ari-Pekka	valtuutettu
	Lumela Meri	valtuutettu
	Martins Sirpa	valtuutettu
	Melville Tony	valtuutettu
	Muotka Petteri	valtuutettu

	Neittaanmäki Pekka	valtuutettu
	Nissinen Eino	valtuutettu
	Nykänen Jouko	valtuutettu
	Parkkonen Kari	valtuutettu
	Peltonen Tuula	valtuutettu
	Pernu Ilkka	valtuutettu
	Piispanen Hannu	valtuutettu
	Pippuri Linda	valtuutettu
	Pirttiniemi Riitta	valtuutettu
	Poti Jorma	valtuutettu
	Puolimatka Tapio	valtuutettu
	Puro Markku	valtuutettu
	Rajala Sanna	valtuutettu
	Rantanen Riikka	valtuutettu
	Savolainen Katri	valtuutettu
	Schwach Mika	valtuutettu
	Silvast Tuomo	valtuutettu
	Simonen-Jokinen Terhi	valtuutettu
	Suonperä Juha	valtuutettu
	Tiainen Eila	valtuutettu
	Tiirola Mikko	valtuutettu
	Timperi Kati-Erika	valtuutettu
	Vanhala Mauno	valtuutettu
	Vepsäläinen Hilma	valtuutettu
	Visakorpi-Kemppainen Marika	valtuutettu
	Vuori Jouni	valtuutettu
	Ylälehto Jani	valtuutettu
	Åkerman Arto	valtuutettu
Muu	Tollet Jan	hyvinvointialuejohtaja
	Aalto Johanna	pöytäkirjanpitäjä, lakiasiaintohtaja
	Aniranta Ella Sofia	hallinnon asiantuntija
	Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystoimintat
	Karttunen Henna	hallintosihteeri
	Kauppinen Ella	hallintopalvelupäällikkö
	Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut
	Mannberg Pia	tarkastaja
	Manninen Tero	viestintäjohtaja
	Mensala Ville	pelastusjohtaja
	Tunturi-Kemppainen Heli	arviointijohtaja

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
14	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
15	Pöytäkirjan tarkastus	5
16	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
17	Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinrakenteen arviointi ja hallintosäännön muutokset 1.6.2025 lukien	7
18	Sidonnaisuusilmoitukset	26
19	Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamistietojen dokumentointi	28
20	Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuosisikatsaus ja uudistumisohjelma	30
21	Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030	34
22	Hyvinvointikertomus 2023-2025	39
23	Eronpyyntö/vaalikelpoisuuden menettäminen luottamustehtävistä	44
24	Aluevaltuustoryhmän täydentäminen (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue)	47
25	Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän täydentäminen	49
26	Valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi	51
27	Vuoden 2024 keskeneräiset aloitteet	55
28	Valtuutettujen aloitteet	56
29	Ilmoitusasiat	57

Aluevaltuusto

18.03.2025

14

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluevaltuusto 18.03.2025

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö määrää niistä ehdoista, joiden perusteella hyvinvointialueen toimielimen kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 110–113 §:n mukaisesti.

Kokouskutsu on toimitettu sähköisesti aluevaltuutetuille ja varavaltuutetuille 13.3.2024. Kokouksen esityslista on julkaistu samassa ajassa hyvinvointialueen verkkosivuilla julkaistavin osin. Lisäksi kokouskutsu on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivujen tapahtumat-sivulla.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat henkilöt puheenjohtaja toteaa, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen (hallintosääntö 117 §).

Päätösehdotus

Todetaan aluevaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Aluevaltuusto

18.03.2025

15
Pöytäkirjan tarkastus

Aluevaltuusto 18.03.2025

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettu tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 24.3.2025 mennessä.

Päätösehdotus

Aluevaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Kari Kiiskinen ja Minna Kilpala, varalle Emilia Koikkalainen ja Marko Kolula.

Päätös

Aluevaltuusto

18.03.2025

16
Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluevaltuusto 18.03.2025

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

17

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinrakenteen arviointi ja hallintosäännön muutokset 1.6.2025 lukien

Aluehallitus 11.02.2025 § 41

Valmistelija toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545, lakiasianjohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544 ja strategiajohtaja Anu Pihl p. 050 320 4896

Selostus asiasta

Taustaa

Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen aluevaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 1.3.2022. Se hyväksyi tuolloin hallintosäännön 1. vaiheen, joka piti sisällään toimielinorganisaation osalta lakisääteiset toimielimet ja niiden tehtävät. Muu toimielinrakenne hyväksyttiin hallintosäännön 5. vaiheessa 1.11.2022.

Aluehallitus antoi kokouksessaan 7.11.2023 toimeksiannon ”arvioida toimielinrakennetta loppuvuoden 2024 aikana seuraavaa valtuustokautta varten”. Toimielinrakenteen arviointi tehtiin toimeksiannon mukaisesti syksyllä 2024. Valmistuneen arvioinnin pohjalta luotiin keskustelun pohjaksi vaihtoehtoisia malleja toimielinrakenteeksi. Arviointiprosessi on kuvattu alla. Arviointiraportti on kokonaisuudessaan esityslistan oheismateriaalina.

Toimielinrakenteen arviointia ja valmistelua ohjaavat periaatteet

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinrakenteen arviointia ja kehittämistä ovat ohjanneet seuraavat periaatteet:

- **Strategia:** Nykyisen toimielinrakenteen kehittämisen yhtenä periaatteena on ollut hyvinvointialueen strategia, jonka pohjalta on määritelty toimielinten tarkoitus ja tehtävät. Hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa, toimielinrakenteen lähtökohtana oli aloittaa maltillisesti harvemmillä toimielimillä, jotta toiminnan vaikuttavuutta voidaan arvioida ja tarvittaessa kehittää mallia kokemusten perusteella. Tämä periaate on toiminut myös arvioinnin pohjana sekä sitä samaa periaatetta on hyödynnetty toimielinrakenteen kehittämisen tukena. Hyvinvointialueen missio on edistää hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Suomessa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

- **Ihmislähtöisyys:** strategian mukaisesti ihmislähtöisyys toimii kantavana periaatteena kaikessa päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa. Ihmislähtöisyys on korostanut elämänkaarisen ajattelun merkitystä hyvinvointialueen uudistumisessa.
- **Vahva järjestäjä:** Toimielinten keskeinen tehtävä on ollut ja tulisi edelleen olla periaate vahvasta järjestäjästä, jonka toiminta perustuu hyvinvointialueen strategiaan. Strategiassa visioksi on asetettu ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kokemuksen vahvistaminen. Aluehallituksen tehtävää hyvinvointialueen strategian mukaisessa johtamisessa, tuetaan toimielintyöskentelyllä sekä delegoimalla tehtäviä aluehallitukselta muille toimielimille.
- **Kumppanuus:** Hyvinvointialueen strategian ytimessä on yhteistyö ja kumppanuus järjestöjen, seurakuntien, yritysten ja kuntien kanssa.
- **Integraatio eli yhteensovitus:** Integraatioajattelu ohjaa yhteistyötä myös toimielinrakenteen sisällä. Toimielinrakenteen tulee tukea palveluiden ihmislähtöistä yhteensovittamista ja torjua hallinnon siiloutumista.
- **Kansanvaltaisuus:** Toimielimet varmistavat hyvinvointialuelain 2 §:n mukaista toiminnan kansanvaltaisuutta ja ihmisten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Siihen liittyy asioiden julkisuus, avoimuus sekä laaja vaikutusten arviointi.
- **Resurssiviisuus:** Toimielinrakennetta arvioitaessa on huomioitu edellä kuvattujen periaatteiden lisäksi myös tehokkuuden näkökulma, käytettävissä olevaa henkilöstöresurssi sekä kustannusvaikuttavuus. Pääallekkäistä työtä on haluttu vähentää.
- **Hyvä hallintotapa:** Hyvän hallintotavan periaatteet ohjaavat toimielinrakenteen kehittämistä.

Toimielinrakenteen tavoitteet

Toimielinrakenteen avulla pyritään seuraaviin tavoitteisiin:

- **Resurssiviisas tapa toimia muuttuneessa toimintaympäristössämme**
Tavoitteena on löytää toimielinrakente ja toimintamalleja, jotka mahdollistavat tehokkaan ja kestävä resurssien käytön hyvinvointialueen muuttuvassa toimintaympäristössä. Tämä tarkoittaa rakenteiden ja prosessien kehittämistä siten, että ne

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

tukevat tarkoituksenmukaista päätöksentekoa, vähentävät päällekkäisyyksiä ja edistävät palvelujen vaikuttavuutta.

- **Vahvistaa hyvän hallintotavan mukaisesti päätöksenteon luotettavuutta, läpinäkyvyyttä**
Hyvän hallintotavan mukaisesti päätöksenteon tulee olla avoimesti seurattavissa ja perustua selkeisiin ja läpinäkyviin prosesseihin. Rakenteiden kehittämisessä ja päätöksentekoprosessien kehittämisessä painotetaan vastuullisuutta, johdonmukaisuutta, avoimuutta ja päätösten perusteluiden ymmärrettävyyttä.
- **Hajauttaa päätösvaltaa aluehallitukselta lautakunnille ja jaostoilta ja tukea hyvinvointialueen palveluiden johtamista ja kehittämistä**
Toimielinrakenteen uudistamisen keskeinen periaate on päätösvallan tarkoituksenmukainen jakautuminen aluehallituksen, lautakuntien ja jaostojen kesken. Tämä tukee aluehallituksen työtä ja keskittymistä strategisesti keskeisiin asioihin sekä toisaalta palveluiden kehittämistä ja johtamista eri tasoilla.
- **Vahvistaa palveluiden yhteensovittamista, ihmislähtöisyyttä ja vahvan järjestäjän periaatteita**
Hyvinvointialueen rakenteiden tulee tukea palveluiden yhteensovittamista ja vahvan järjestäjän roolia, jotta palvelut muodostavat ihmislähtöisen ja yhtenäisen kokonaisuuden. Tämä edellyttää selkeitä vastuunjakoja, saumatonta yhteistyötä eri palvelualueiden ja kumppaneiden välillä, vahvaa hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistämistä sekä strategista ohjausta.
- **Vahvistaa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia joustavin rakentein**
Toimielinrakenteen tulee mahdollistaa monipuoliset ja joustavat osallistumismallit, jotka tukevat asukkaiden, palvelunkäyttäjien ja muiden sidosryhmien vaikutusmahdollisuuksia. Osallistamisen lisääminen vahvistaa luottamusta päätöksentekoon ja varmistaa, että eri näkökulmat tulevat huomioon päätöksenteossa. Järjestöjen, seuraskuntien ja palveluntuottajien kanssa vuoropuhelu organisoidaan aiempaa joustavammin.

Toimielinrakenteen arviointiprosessi

Arviointityötä ovat ohjanneet aluevaltuustoryhmien puheenjohtajat ja aluehallitus. Operatiivista työtä on ohjannut Keski-Suomen hyvinvointialueen

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

johtoryhmä sekä hyvinvointialueen viranhaltijoista koostuva valmistelutyöryhmä. Arviointiprosessiin on osallistettu laajasti luottamushenkilöitä sähköisen kyselyn avulla, haastatteluin sekä työpajoin syksyn 2024 aikana.

Arviointiprosessin alussa syyskuussa 2024 työ aloitettiin vertailemalla muiden hyvinvointialueiden toimielinrakenteita. Tämän lisäksi haastateltiin Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielintyöskentelyssä keskeisesti mukana olevat 13 viranhaltijaa. Tämän jälkeen toimielinten varsinaisille jäsenille toteutettiin marraskuussa itsearviointi- ja toimielinrakenteen arviointiin liittyvä kysely sähköisesti. Kyselyn tuloksia on hyödynnetty arviointiraportin laadinnassa. Kyselyn vastausprosentti oli noin 42 %. Vastaajia oli kaikista toimielimistä pois lukien aluevaltuusto ja aluehallitus, jotka toteuttivat oman toimielimensä osalta itsearvioinnin, joissa ei käsitelty toimielinrakenteen kokonaisuutta. Myöskään aluevaalilautakunta ei ollut kyselyssä mukana. Kyselyn tuloksia käsiteltiin ja täydennettiin marras-joulukuussa toimielinten työpajoissa, joissa työstiittiin kunkin toimielimen näkemystä toimielinrakenteesta. Joulukuussa järjestettiin lisäksi parihaastattelut toimielinten puheenjohtajille ja esittelijöille ja annettiin näin heille mahdollisuus syventää ja tarvittaessa täsmentää toimielimen näkemystä.

Arviointityön aineistonkeruuvaihe valmistui viimesen työpajan myötä 18.12.2024, jonka jälkeen materiaalista on muodostettu arviointiraportti, jota käsiteltiin aluehallituksessa tammikuun alussa 2025. Arviointiraportti sisältää keskustelun pohjaksi valmistellut vaihtoehdot toimielinrakenteeksi. Vaihtoehtoja ja arvioinnin kokonaisuutta on käsitelty aluehallituksessa, muissa toimielimissä, aluevaltuustoryhmien puheenjohtajien sekä aluevaltuuston kanssa tammikuussa 2025. Kaikki aluevaltuustoryhmät ovat ottaneet kantaa toimielinrakenteeseen tammikuussa 2025.

Yhteenvetoa arvioinnista

Arviointiprosessissa on tarkasteltu paitsi toimielinrakenteen toimivuutta myös toimielinrakennetta suhteessa organisaation elinkaareen. Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta on alkanut vakiintua käynnistymisvaiheen verrattuna. Päätöksentekoprosessit sekä toimintatavat ovat selkeytyneet, joskin kaipaavat edelleenkin selkeyttämistä. Ensikertaisia asioita käsitellään enää harvoin ja monet prosessit ovat muuttuneet sujuvammiksi ja ennakoitavammiksi. Nykyinen toimielinrakenne on valittu, koska sen on arvioitu tukevan organisaation käynnistymisvaihetta parhaalla mahdollisella tavalla, luotaessa pohjaa uuden organisaation toiminnalle.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Arvioinnin perusteella toimielimet ovat toimineet hyvin, niiden ilmapiiri on ollut kehittämismyönteinen ja luottamushenkilöt ovat saaneet äänensä kuuluviin hyvin. Vakiintuneemmassa organisaationelinkaaren vaiheessa on kuitenkin perusteltua arvioida kriittisesti toimielinten työskentelyä kokonaisuutena, sen vaikutuksia ja vaikuttavuutta. Resurssien viisas käyttö sekä organisaation kehitysvaihe huomioiden on noussut esiin tarve tarkastella luottamushenkilöorganisaation tiivistämistä.

Jaostot

Arvioinnin perusteella jaostot ovat toimineet hyvin ja ne on koettu tarpeelliseksi toiminta-alueellaan ja henkilöstöjaostolle nähtiin mahdollisena delegoida päätösvaltaa aluehallitukselta. Toisaalta on nähty mahdollisena vaihtoehtona myös se, että henkilöstöjaoston ja sisäisen tarkastuksen jaoston tehtävät siirrettäisiin suoraan aluehallitukselle. Arvioinnin ja aluevaltuustoryhmien kannanottojen perusteella esitetään, että 1.6.2025 alkaen hyvinvointialueella olisi edelleen nykyrakenteen mukaisesti kolme jaostoa. Henkilöstöjaostolle delegoidaan päätösvaltaa aluehallitukselta.

Lautakunnat

Lautakuntien työskentely on koettu ilmapiiriltään hyväksi ja kehittämismyönteiseksi. On kuitenkin todettu, että päätösvalan puuttuminen ja lautakuntien valmisteleva rooli on koettu jossain määrin haastavaksi. Arviot nykyisten lautakuntien toimivuudesta ovat olleet jakautuneita. Hallintosäännön kirjauksiin on toivottu selkeämpää päätösvaltaa, joka selkeyttäisi lautakunnan roolia. Kolmen lautakunnan malli on aiheuttanut myös tilanteen, jossa asioiden käsittely siiloutuu ja on osin päällekkäistä erityisesti elämänkaaristen lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan osalta. Tämän vuoksi esitetään, että 1.6.2025 alkaen lautakuntia olisi kaksi: turvallisuuslautakunta sekä hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta. Muutoksen yhteydessä lautakuntien tehtäviä ja päätösvaltaa lisätään hallintosäännön kirjauksiin. Tarkoituksena on kuitenkin edelleen säilyttää ihmislähtöisyyttä vahvistava elämänkaarisen arvioinnin näkökulma etenkin hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa.

Vaikuttamistoimielimet

Kaikki viisi vaikuttamistoimielintä tekivät toiminnan kehittämisen tueksi itsearvioinnin, joissa todettiin, että kunkin vaikuttamistoimielimen toiminta on koettu merkitykselliseksi ja ilmapiiriltään myönteiseksi.

Toimielinrakenteen arvioinnin aikana ei keskitytty lakisääteisiin vaikuttamistoimielimiin (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto,

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

nuorisovaltuusto) vaan enemmänkin järjestöjen ja seurakuntien sekä palveluntuottajien vaikuttamistoimielimiin.

Molempien arvioinnissa nousi esille nykyisen hallinnollisesti muodollisen vaikuttamistoimielin-rakenteen rajaava vaikutus osallisuuteen. Todettiin, että molempien toimielinten jatkokehittäminen ja uudistaminen on tarpeellista, kuitenkin varmistaen, että toimijoille on olemassa hyvinvointialueen koolle kutsuma pitkäjänteinen, rakenteellinen vaikuttamiskanava.

Sekä järjestöille ja seurakunnille että palveluntuottajille otetaan käyttöön yhdessä hyvinvointialueen kanssa uudenlaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tukevat foorumit, joiden toiminnasta aluehallitus päättää erikseen. Foorumit kokoavat alueen eri toimijoita entistä laajemmin yhteen, mutta samalla varmistaa pitkäjänteisyyttä.

Arvioinnin aikana foorumien tavoitteeksi sanoitettiin, että foorumien kautta saataisiin entistä paremmin hyvinvointialueen eri puolilla toimivat, erikokoiset ja eri alojen toimijat yhteen. Sekä järjestöjen ja seurakuntien että palveluntuottajien toimijoita toimii hyvinvointialueella valtava määrä, joiden ääni halutaan saada kuuluviin mahdollisimman laajasti ja joille halutaan tarjota osallistumis- ja vaikuttamiskanava. Foorumit saavat lopullisen muotonsa yhteiskehittämisen aikana. Peruseriaatteena kuitenkin todetaan, että

- foorumit ovat hyvinvointialueen koollekutsuma ja säännöllinen osallisuuden ja vaikuttamisen väylä.
- foorumit mahdollistavat pitkäjänteistä vaikuttamista ja seurantaa.
- ne luovat itselleen toimintaperiaatteet, kuten lakisääteiset vaikuttamistoimielimetkin tekevät.
- ne ovat vaikuttamiskanavan lisäksi myös avoimia foorumeita vuoropuhelulle toimijoille, hyvinvointialueen viranhaltijoille sekä hyvinvointialueen luottamushenkilöille.

Foorumien toimintalinjauksista päättää aluehallitus.

Arviointityön aikana on noussut esiin, että järjestöjen rooli lakisääteisissä toimielimissä tukisi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä yhteistä vuoropuhelua vaikuttamistoimielinten sekä järjestöjen kesken jopa paremmin kuin erillisenä vaikuttamistoimielimenä, jonka vuoksi kolme kiinteää paikkaa on nähty perustelluksi esitykseksi. Edellä kuvattujen foorumien lisäksi lakisääteisiin vaikuttamistoimielimiin varataan kolme paikkaa kuhunkin järjestöjen ja seurakuntien edustajille. Vaikuttamistoimielinten jäsenmäärästä ja valinnasta tehdään erilliset

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

päätökset kunkin vaikuttamistoimielimen toimintasäännön hyväksymisen yhteydessä. Hallintosäännön mukaisesti vaikuttamistoimielinten toimintasäännöstä päättää aluehallitus.

Toimielinten jäsenmäärät

Jaostojen jäsenmäärää esitetään pienennettäväksi seitsemästä viiteen. Henkilöstöjaoston ja sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenet olisivat aluehallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Nuorisovaltuuston jäsenmäärä noudattaisi samoja periaatteita kuin vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston jäsenmäärä, eli jäsenmäärä olisi jatkossa yksi edustaja per kunta, nykyisen kahden sijaan. Nuorisovaltuuston jäsenmäärästä päätetään toimintasäännössä, jonka hyväksyy hallintosäännön mukaan aluehallitus.

Luottamushenkilöpalkkiot

Arvioinnissa vertailtiin muiden hyvinvointialueiden kokouspalkkioita. Vertailun perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueen luottamushenkilöpalkkiot ovat matalat. Olemassa olevat kokouspalkkiot ja vuosipalkkiot esitetään pidettävän ennallaan.

Keski-Suomen hyvinvointialueelta puuttuu kokonaan yleisesti käytössä oleva valtuustoryhmien puheenjohtajien vuosipalkkio. Valtuustoryhmän puheenjohtajan vuosipalkkio esitetään lisättäväksi hallintosääntöön. Vuosipalkkion määrä olisi 100 euroa/valtuutettu/vuosi.

Yhteenveto esitettävistä muutoksista 1.6.2025 alkaen

1. Keski-Suomen hyvinvointialueella on kaksi lautakuntaa nykyisen kolmen sijaan: hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta sekä turvallisuuslautakunta
2. Keski-Suomen hyvinvointialueella toimii kolme lakisääteistä vaikuttamistoimielintä: nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto. Ei-lakisääteisten vaikuttamistoimielimet korvataan vapaamuotoisemmilla järjestöjen ja seurakuntien sekä palveluntuottajien foorumeilla, joiden toimintalinjauksista päättää aluehallitus.
3. Keski-Suomen hyvinvointialueella toimii nykyrakenteen mukaisesti jatkossakin kolme aluehallituksen jaostoa: henkilöstöjaosto, sisäisen tarkastuksen jaosto sekä yksilöasiainjaosto

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

4. Nuorisovaltuuston jäsenmäärä muutetaan vastaamaan muiden vaikuttamistoimielinten jäsenmäärää seuraavan toimikauden alkaessa 15.9.2025 siten, että nuorisovaltuustossa yksi edustaja kuntaa kohden.
5. Nuorisovaltuuston nimeämällä edustajalla on jatkossa läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksissa.
6. Lakisääteisiin vaikuttamistoimielimiin varataan kuhunkin kolme paikkaa järjestöille ja seurakunnille
7. Aluehallituksen jaostojen jäsenmäärä muutetaan 1.6.2025 alkaen viiteen henkilöön nykyisen seitsemän sijaan. Henkilöstöjaoston ja sisäisen tarkastuksen jaostojen jäsenet ovat aluehallituksen jäseniä tai varajäseniä. Yksilöasiainjaoston jäseniksi, mutta ei puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi, voidaan valita myös muita henkilöitä.
8. Luottamushenkilöille maksettavat kokouspalkkiot, vuosipalkkiot ja aluehallituksen puheenjohtajan osa-aikaisuutta koskevat määräykset säilytetään ennallaan. Hallintosääntöön lisätään aluevaltuustoryhmien puheenjohtajien vuosipalkkiomalli 100 euroa/valtuutettu/vuosi.

Toimielinrakenteeseen tehtävillä muutoksilla arvioidaan saavutettavan noin 70.000 euron välitön vuotuinen säästö kokouskustannuksista sekä luottamushenkilöpalkkioista.

Hallintosääntöön tehdään edellä kuvattuja muutoksia vastaavat muutokset pykälissä 12 §, 13 §, 14 §, 16 §, 17 §, 18 §, 19 §, 29 §, 86 §, 178 §, jotka ovat voimassa 1.6.2025 alkaen.

Toimivalta

hallintosääntö 16 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi uuden toimielinrakenteen ja sitä vastaavat hallintosäännön muutokset 1.6.2025 alkaen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Asian kokouskäsittely:

Keskustelun alussa todettiin aluehallitukselle saapuneet kaksi kannanottoa, mitkä ovat pöytäkirjan liitteenä:

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

- Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydän kannanotto aluehallitukselle Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimen lakkauttamiseen ja sen korvaamiseen foorumimuotoisella toiminnalla.
- Keski-Suomen Yrittäjät ja Keski-Suomen kauppakamarin lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen hallitukselle koskien hallintosäännön ja toimielinrakenteen muutosesitystä.

Äänestys 1

Keskustelun edetessä Jouko Nykänen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan § 12:

” Hyvinvointialueella on myös seuraavat lautakunnat:

- Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta
- Turvallisuuslautakunta

Aluevaltuusto valitsee lautakuntiin valtuuston toimikaudeksi 13 jäsentä.

Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta valitsee toimikaudekseen kaksi jaostoa lasten, nuorten ja perheiden jaoston sekä aikuisten ja ikäihmisten jaoston. Jaostoilla on 5 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Jaostoihin voidaan valita lautakunnan jäseniä ja varajäseniä. Lautakunta valitsee jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaostot varmistavat lautakunnan 18 §:n 1. momentin mukaisen seurantatehtävän toteutumista. Lautakunta voi antaa jaostoille muitakin valmistelutehtäviä.”

Jani Ylälehto kannatti Jouko Nykäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jouko Nykäsen tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 Jaa ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Jukka Haaparanta, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 4 Ei ääntä (Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen tältä osin äänin 9-4.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Äänestys 2

Keskustelun edetessä Katri Savolainen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan § 13:

” Henkilöstöjaoston ja sisäisen tarkastuksen jaoston jäseniksi voidaan valita aluehallituksen jäsenten ja varajäsenten lisäksi aluevaltuuston jäseniä.”

Mervi Hovikoski ja Eila Tiainen kannattivat Katri Savolaisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Katri Savolaisen tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 Jaa ääntä (Jukka Haaparanta, Jouko Nykänen, Markku Puro, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula), 6 Ei ääntä (Mervi Hovikoski, Kari Kiiskinen, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 1 Tyhjä ääni (Lotta Ahola). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen tältä osin äänin 6-6, 1 tyhjä, puheenjohtajan äänen ratkaistessa.

Äänestys 3

Keskustelun edetessä Jouko Nykänen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan § 29:

”Järjestöjen vaikuttamistoimielintä ei muuteta foorumiksi. Perusteluna varsinkin se, että järjestöt ovat välttämätön kumppani hyvinvointialueen toiminnan onnistumiseksi varsinkin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Toimielimen lakkauttaminen vastoin järjestöjen kantaa vaarantaa Hyvinvointialueen toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.”

Mauno Vanhala kannatti Jouko Nykäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jouko

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Nykäsen tekemää esitystä, vastaavat sanalla Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 Jaa ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Jukka Haaparanta, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 4 Ei ääntä (Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen tältä osin äänin 9-4.

Äänestys 4

Keskustelun edetessä Jukka Haaparanta teki seuraavan muutosesityksen kohtaan § 178:

”Poistetaan esitys, että valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 €/valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu/vuosi.”

Jouko Nykänen kannatti Jukka Haaparannan esitystä.

Lisäksi keskustelun edetessä Katri Savolainen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan § 178:

”Valtuustoryhmän puheenjohtajille palkkio on 1000 euroa/vuosi.”

Eila Tiainen, Kari Kiiskinen, Lotta Ahola ja Mervi Hovikoski kannattivat Katri Savolaisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kaksi pohjaesityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat Jukka Haaparannan esitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Katri Savolaisen tekemää esitystä, vastaavat sanalla Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 5 Jaa ääntä (Jukka Haaparanta, Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula) ja 8 Ei ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että Katri Savolaisen muutosesitys voitti äänin 5-8.

Äänestys 5

Puheenjohtaja totesi, että seuraavaksi on äänestettävä pohjaesityksen ja

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Katri Savolaisen muutosesityksen välillä. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Katri Savolaisen tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 4 Jaa ääntä (Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula), 8 Ei ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 1 Tyhjä ääni (Jukka Haaparanta). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi Katri Savolaisen muutosesityksen äänin 4-8, 1 tyhjä.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen sillä muutoksella, että valtuustoryhmän puheenjohtajille maksettava palkkio on 1000 euroa/vuosi ja hallintosäännön § 178 korjataan tämän mukaiseksi. Päätöksen mukaisesti tarkistettu hallintosääntöesitys liitetään pöytäkirjaan.

Merkitään pöytäkirjaan, että Jukka Haaparanta jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 15:02-15:16.

Pöytäkirja päätettiin tarkistaa tämän pykälän osalta heti kokouksen jälkeen.

Aluevaltuusto 18.02.2025 § 6

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää hyväksyä uuden toimielinrakenteen ja sitä vastaavat hallintosäännön muutokset 1.6.2025 alkaen.

Asian kokouks käsittely:

Valtuutettu Bella Forsgrén saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.21.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Kokouksessa valtuutettu Jukka Haaparanta teki seuraavan esityksen: "Esitän poistettavaksi hallintosäännön lisäyksen. " -Valtuustoryhmän puheenjohtaja 1000 euroa" Sivu 52. Kohdasta 178§ Vuosipalkkiot."

Valtuutetut Janne Luoma-aho, Marko Kolula, Pekka Huikko ja Jouko Nykänen sekä varavaltuutettu Mika Schwach kannattivat Jukka Haaparannan esitystä.

Valtuutettu Jouko Nykänen teki seuraavan esityksen: " Muutosesitys kohtaan § 12: Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta valitsee toimikaudekseen kaksi jaostoa lasten, nuorten ja perheiden jaoston sekä aikuisten ja ikäihmisten jaoston. Jaostoilla on 5 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Jaostoihin voidaan valita lautakunnan jäseniä ja varajäseniä. Lautakunta valitsee jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaostot varmistavat lautakunnan 18 §:n 1. momentin mukaisen seurantatehtävän toteutumista. Lautakunta voi antaa jaostoille muitakin valmistelutehtäviä."

Valtuutetut Merja Lahtinen, Mikko Tirola, Riitta Pirttiniemi, Jani Ylälehto, Leila Lindell, Linda Pippuri, Sirkku Ingervo ja Mauno Vanhala sekä varavaltuutetut Ilse Weijo, Leena Jäntti ja Jari Colliander kannattivat Jouko Nykäsen esitystä.

Lisäksi Nykänen teki seuraavan esityksen: "Järjestöjen vaikuttamistoimielintä ei muuteta foorumiksi. Perusteluna varsinkin se, että järjestöt ovat välttämätön kumppani hyvinvointialueen toiminnan onnistumiseksi ennen kaikkea hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Toimielimen lakkauttaminen vastoin järjestöjen kantaa vaarantaa Hyvinvointialueen toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä."

Valtuutetut Mikko Tirola, Merja Lahtinen, Riitta Pirttiniemi, Emilia Koikkalainen, Pekka Huikko, Jani Ylälehto, Mauno Vanhala, Leila Lindell, Linda Pippuri ja Sirkku Ingervo sekä varavaltuutetut Ilse Weijo, Harri Oksanen, Jari Blom, Jari Colliander ja Kirsi Saari kannattivat Jouko Nykäsen esitystä.

Valtuutettu Meri Lumela teki seuraavan esityksen: "§ 13 Hyvinvointialueen jaostot. Hyvinvointialueen valtuusto valitsee toimikaudeksi yksilöasiainjaoston, henkilöstöjaoston ja sisäisen tarkastuksen jaoston, joissa on viisi jäsentä. Jaostojen puheenjohtajien tulee olla aluehallituksen jäseniä. Jaostojen jäseniksi voidaan valita valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Henkilöstöjaoston ja yksilöasiainjaoston jäsenenä tai varajäsenenä ei voi toimia hyvinvointialueeseen tai sen määräysvallassa olevaan yhteisöön palvelussuhteessa oleva henkilö."

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Valtuutetut Ari-Pekka Liukkonen, Marika Visakorpi-Kemppainen, Anna-Kaarina Autere, Mervi Hovikoski, Elma Hyöky ja Katri Savolainen sekä varavaltuutetut Jari Blom, Harri Oksanen ja Liisa Kuparinen kannattivat Meri Lumelan esitystä.

Lisäksi Lumela teki seuraavan esityksen:

” Lisäys päätöstekstiin: Lisäksi valtuusto päättää, että lakisääteisiin vaikuttamistoimielimiin ei varata ylimääräisiä paikkoja järjestöille ja seurakunnille, vaan toimielimet voivat tarvittaessa kutsua järjestöjen, seurakuntien tai muiden toimijoiden edustajia kokouksiinsa.”

Valtuutetut Arpi-Pekka Liukkonen, Anna-Kaarina Autere, Katri Savolainen, Emilia Koikkalainen ja Terhi Simonen-Jokinen ja varavaltuutetut Harri Oksanen ja Johanna Heikkilä kannattivat Meri Lumelan esitystä.

Valtuutettu Emilia Koikkalainen teki seuraavan esityksen: ”29 § Muut vaikuttamistoimielimet, lisätään Palveluntuottajien vaikuttamiselin Evästys: Toimintaa kehitetään nykyisten toimintasääntöjen pohjalta kerätyn palautteen, itsearvioinnin sekä vastaanotetun lausunnon pohjalta. HVA ostaa palveluja lähes 600 miljoonalla eurolla vuosittain. Palveluntuottajien ennako-osallistamiselle on asetettu tavoitteeksi toimintasäännöissä:
- Tehtävänä on arvioida ja kehittää strategian mukaista kumppanuutta Keski-Suomen hyvinvointialueella
- Tehtävänä on osallistua aloittein, lausunnoin sekä kannanotoin hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä palveluntuottajien kanssa.
- yhteistyö nivelletään siten, että se mahdollistaa hyvinvointialueen ihmislähtöisen toiminnan ja kumppanuuksien toteutumisen myös kuntien, järjestöjen ja muiden kumppanien kesken. Toiminnan reunaehdot ovat toimivat, mutta toimintaa on syytä kehittää ja osallistamista laajenta. Tämä kannattaa tehdä koko Keski-Suomen elinvoiman kehittämiseksi ja parhaan mahdollisen palvelun saatavuuden ja laadun takaamiseksi.”

Valtuutettu Pekka Huikko ja varavaltuutettu Harri Oksanen kannattivat Emilia Koikkalaisen esitystä.

Valtuutettu Marika Visakorpi-Kemppainen teki esityksen: ” 9 § Aluevaltuusto valitsee aluehallitukseen 13-15 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Aluevaltuusto valitsee jäsenistä aluehallituksen puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa.”

Valtuutettu Petteri Muotka ja varavaltuutettu Harri Oksanen kannattivat Marika Visakorpi-Kemppaisen esitystä.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Lisäksi valtuutettu Marika Visakorpi-Kemppainen teki seuraavan esityksen: ”178 § Vuosipalkkiot Valtuustoryhmän puheenjohtaja 100 euroa/valtuutettu, kuitenkin enintään 1000 euroa.”

Valtuutetut Meri Lumela, Emilia Koikkalainen, Katri Savolainen, Tony Melville, Petteri Muotka, Elma Hyöky, Jukka Hämäläinen ja Leena Kautto-Koukka kannattivat Marika Visakorpi-Kemppaisen esitystä.

Varavaltuutettu Harri Oksanen teki seuraavan esityksen: ”Säilytetään kolmen lautakunnan malli. Tarkennetaan lautakuntien tehtävät siten että vältetään siiloutumiset sekä mahdolliset päällekkäisyydet.”

Valtuutetut Emilia Koikkalainen, Pekka Huikko, Anna-Kaarina Autere, Maarit Heikkinen, Leila Lindell, Mauno Vanhala, Sari Hovila ja Mikko Tirola sekä varavaltuutetut Ilse Weijo, Jari Blom, Jari Colliander ja Kirsi Saari kannattivat Harri Oksasen esitystä.

Varavaltuutettu Harri Oksanen teki esityksen asian palauttamisesta takaisin valmisteluun. Valtuutetut Emilia Koikkalainen, Pekka Huikko, Jouni Vuori ja Marko Kolula sekä varavaltuutetut Kirsi Saari ja Mika Schwach kannattivat Harri Oksasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisesti seuraavasti: ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, vastaavat JAA, ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettua äänestyksessä annettiin 33 JAA-ääntä, 34 EI-ääntä ja 2 oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että Harri Oksanen tekemä esitys asian palauttamisesta valmisteluun hyväksyttiin.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös Aluevaltuusto päätti palauttaa asian takaisin valmisteluun.

Aluehallitus 04.03.2025 § 68

Valmistelijat toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545, lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050 434 6544 ja strategijahtaja Anu Pihl p. 050 320 4896.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Selostus asiasta

Yleistä

Toimielinrakenne ja sitä koskevat hallintosäännön muutosesitykset on valmistelussa tarkasteltu uudelleen. Ehdotukseen on tehty hallintosäännössä seuraavat muutokset:

- 13 §: Jaostojen jäsenten määräytyminen *Jaostojen puheenjohtajien tulee olla aluehallituksen jäseniä. Jaostojen jäseniksi voidaan valita aluehallituksen jäsenten ja varajäsenten lisäksi aluevaltuutettuja ja varavaltuutettuja.*
- 18 §: Turvallisuuslautakunnalle on lisätty uusi tehtävä
- uusi 108 § (siirtää hallintosäännön tämän jälkeistä numerointia eteenpäin): *Puheenjohtajien toimikunta*, jonka tavoitteena on kiinteä yhteistyö valtuuston puheenjohtajiston, valtuustoryhmien puheenjohtajien sekä aluehallituksen puheenjohtajien kesken
- 179 §: Valtuustoryhmien puheenjohtajan palkkion määräytyminen

Hallintosäännön 29 §:n mukaan aluehallitus päättää vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä, eli asiaa koskeva päätösvalta on jo aluevaltuuston päätöksenteolla delegoitu aluehallitukselle.

Hallintosäännön 10. vaiheen muutokset olisivat pykälissä 12 §, 13 §, 14 §, 16 §, 17 §, 18 §, 19 §, 29 §, 86 §, uusi 108 §, (jonka jälkeen pykälänumerointi siirtyy yhdellä eteenpäin jäljempänä olevissa pykälissä), 117 §, 168 §, 179 §, joita ehdotetaan voimaan tuleviksi 1.6.2025 alkaen.

Toimivalta

Hallintosääntö 16 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi uuden toimielinrakenteen ja ehdotetut hallintosäännön muutokset noudatettavaksi 1.6.2025 alkaen.

Asian kokouskäsitely:

Keskustelun edetessä Jukka Haaparanta teki seuraavan muutosesityksen: "179 § kohtaan vuosipalkkiot tehdään seuraava lisäys: "Valtuustoryhmien ryhmärahaista valtuustoryhmän puheenjohtaja 100 euroa /

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu / vuosi, kuitenkin enintään 1000 euroa”.

Jouko Nykänen ja Jani Ylälehto kannattivat Haaparannan tekemää esitystä.

Keskustelun edetessä Jouko Nykänen teki seuraavat muutosesitykset: ”Hallintosääntöä ei muuteta lautakuntarakenteen ja vaikuttamistoimielinten osalta. Nykyinen rakenne turvaa paremmin kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen päätöksenteossa. Esitetystä hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnasta on tulossa toimialtaan niin suuri, että huomattava osa päätöksentekoon tulevista asioista käsitellään tai päätetään tässä lautakunnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että lautakunnan jäseniltä vaaditaan huomattavan laajaa osaamista sosiaali- ja terveystalasta, sekä sitoutumista huomattavan suureen kokousmäärään, jotta toimielimestä ei tule viranhaltijaorganisaation jatketta. Suuri kokousmäärä puolestaan tarkoittaa myös huomattavia kustannuksia. Palveluntuottajat ja järjestöt ovat välttämättömiä kumppaneita hyvinvointialueen toiminnan onnistumiseksi ennen kaikkea hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä, sekä palvelutuotannossa. Näiden toimielinten lakkauttaminen vastoin lausunnonantajien kantaa vaarantaa hyvinvointialueen toimintaa, eikä muutosta foorumeiksi tule tehdä ennen kuin näiden toimielinten kanssa on neuvoteltu ja on tiedossa mitä tosiasiallisesti on tulossa tilalle”.

Jani Ylälehto kannatti Jouko Nykäsen tekemää esitystä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kolme pohjaesityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä, on suoritettava äänestykset 1-3. Äänestykset suoritettiin hallintosäännön pykälien mukaisessa järjestyksessä.

Äänestys 1: Jouko Nykäsen esitys lautakuntarakenteen säilyttämisestä ennallaan (hallintosäännön 12 §).

Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jouko Nykäsen tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 Jaa-ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Jukka Haaparanta, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 4 Ei-ääntä (Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen näiltä osin äänin 9-4.

Äänestys 2: Jouko Nykäsen esitys vaikuttamistoimielinrakenteen säilyttämisestä ennallaan (hallintosäännön 29 §).

Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jouko Nykäsen tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 Jaa-ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Jukka Haaparanta, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 4 Ei-ääntä (Jouko Nykänen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan päätösehdotuksen näiltä osin äänin 9-4.

Äänestys 3: Jukka Haaparannan esitys valtuustoryhmien puheenjohtajien vuosipalkkion maksamisesta valtuustoryhmien ryhmärahasta (hallintosäännön 179 §).

Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen seuraavasti: ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, vastaavat sanalla JAA, ja ne, jotka kannattavat Jukka Haaparannan tekemää esitystä, vastaavat sanalla EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 Jaa-ääntä (Lotta Ahola, Mervi Hovikoski, Kari Kiiskinen, Markku Puro, Kati-Erika Timperi ja Hilma Vepsäläinen) ja 7 Ei-ääntä (Jukka Haaparanta, Jouko Nykänen, Katri Savolainen, Eila Tiainen, Mauno Vanhala, Jani Ylälehto ja Maria Kaisa Aula). Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluehallitus hyväksyi Jukka Haaparannan tekemän muutosesityksen äänin 6-7.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen sillä muutoksella, että hallintosäännön 179 §:n kohtaan vuosipalkkiot tehdään seuraava lisäys: Valtuustoryhmien ryhmärahasta valtuustoryhmän puheenjohtaja 100 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu / vuosi, kuitenkin enintään 1000 euroa.

Aluehallitus	§ 41	11.02.2025
Aluevaltuusto	§ 6	18.02.2025
Aluehallitus	§ 68	04.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

Päätösehdotus Aluevaltuusto päättää hyväksyä uuden toimielinrakenteen ja sitä vastaavat hallintosäännön muutokset 1.6.2025 alkaen.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 10. vaihe 1.6.2025 alkaen, 4.3.2025
- Liite 2 Kannanotto aluehallitukselle toimielinuudistukseen 10.2.2025 / Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä
- Liite 3 Lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinrakenteen 10.2.2025 / Keski-Suomen Yrittäjät ja Keski-Suomen kauppakamari

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosääntö 10. vaihe 1.6.2025 alkaen / 4.3.2025 muutosmerkinnöin
Keski-Suomen hyvinvointialueen toimielinrakenteen arviointiraportti

Tarkastuslautakunta § 21 07.02.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

18 Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 07.02.2025 § 21

Valmistelija Arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen p. 040 4826 499, tarkastaja Pia Mannberg p. 040 6184 294

Selostus asiasta Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa, että luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden velvoitetta ilmoittaa sidonnaisuuksistaan noudatetaan ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoidossa.

Ilmoitusvelvollisen velvollisuus on ilmoittaa myös sidonnaisuuksissa tapahtuneista muutoksista sekä korjata virheelliset tiedot.

Esittelijä Arviointijohtaja Tunturi-Kemppainen Heli

Päätösehdotus Tarkastuslautakunta päättää

- 1) merkitä tiedoksi liitteenä olevat hyvinvointialuelain 89 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset, jotka on ilmoitettu 6.2.2025 mennessä
- 2) kehottaa sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole toimittaneet sidonnaisuusilmoitustaan tekemään sidonnaisuusilmoituksen helmikuun loppuun (28.2.2025) mennessä
- 3) esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi tämänhetkiset sidonnaisuusilmoitukset.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.03.2025
185/00.03.02.00/2025

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tämänhetkiset sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 21

07.02.2025
18.03.2025

Liitteet

Liite 4 Sidonnaisuusilmoitukset 6.2.2025

Tarkastuslautakunta § 30 07.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

19

Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamistietojen dokumentointi

Tarkastuslautakunta 07.03.2025 § 30

Valmistelija	Arviointijohtaja Heli Tunturi-Kemppainen p. 040 4826 499
Selostus asiasta	<p>Keski-Suomen hyvinvointialue on tiedottanut diagnoositietojen kirjaamisten puutteesta johtuvasta rahoitusvajeesta. Kirjaamispuutteita on hyvinvointialueella selvitetty syksyn 2024 aikana laajasti. Hyvinvointialueen tiedotteiden mukaan selvityksissä on havaittu selkeitä puutteita pitkäaikaisdiagnoosien kirjaamisessa.</p> <p>Keski-Suomen hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arvioinnin painopiste on strategian ja arviointisuunnitelman mukaisesti vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen. Tämän yläotsikon alle yhdeksi menestystekijäksi hyvinvointialuestrategiaan on kirjattu – Diagnoositietojen dokumentoinnin varmistaminen.</p> <p>Tarkastuslautakunta on laatinut aluevaltuustolle raportin, jossa käsitellään tarveperustaiseen rahoitukseen vaikuttavia tekijöitä sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen diagnoositietojen dokumentoinnin puutteesta johtuvaa rahoitusvajetta. Raportin tulokset ja kehittämissuhteet on koottu johtavien viranhaltijoiden kuulemisten perusteella sekä viranhaltijoiden haastattelujen ja kirjallisuuden pohjalta. Diagnoositietojen kirjaamisen kehittäminen Keski-Suomen hyvinvointialueella on aloitettu loppuvuodesta 2024 ja kehittämistä edistää projektityöryhmä.</p>
Esittelijä	Arviointijohtaja Tunturi-Kemppainen Heli
Päätösehdotus	<p>Tarkastuslautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1) hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamistietojen dokumentointiin liittyvän raportin2) antaa puheenjohtajalle ja arviointijohtajalle oikeuden tehdä raporttiin kokouksessa sovitut muutokset ja stilistiset korjaukset <p>Lisäksi tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1) merkitä tiedoksi Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamistietojen dokumentointiin liittyvän raportin

Tarkastuslautakunta § 30 07.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.03.2025
181/00.01.01.01/2025

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamistietojen dokumentointiin liittyvän raportin.

Päätös

Liitteet

Liite 5 Tarkastuslautakunnan raportti kirjaamistiedoista

Aluehallitus § 78 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

20

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuosisikatsaus ja uudistumisohjelma

Aluehallitus 11.03.2025 § 78

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 5420 875

Selostus asiasta

Taustaa

Keski-Suomen aluevaltuusto hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian kesäkuussa 2022 ja strategian toimeenpano-ohjelma on valmistunut keväällä 2024.

Toimeenpano-ohjelman valmistelu on perustunut hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, toiminnan kannalta välttämättömiä sekä aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen ihmislähtöisen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä. Valtuusto on linjannut menestystekijöihin liittyen myös linjauksia, joita toimeenpano-ohjelmalla toteutetaan. Osana kokonaisuutta on laadittu läpileikkaaviksi kokonaisuuksiksi digitalisaatio-ohjelma, TKKI-ohjelma (tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiot) ohjelma. Myös tuottavuusohjelma kulkee toimeenpano-ohjelman rinnalla, mutta se raportoidaan erikseen.

Toimeenpano-ohjelman seuranta

Strategian toimeenpano-ohjelman valmistuttua osissa vuoden 2023–2024 aikana myös toimeenpano-ohjelman seuranta on käynnistynyt osissa. Toimeenpano-ohjelman etenemistä seurattiin aiemmin osana talouden ja toiminnan neljännesvuosiseurantaa, ja kesäkuusta 2024 lähtien erillisenä kokonaisuutena puolivuositain.

Yleistilanne ja yhteenveto 07–12/2024

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 78

11.03.2025

18.03.2025

Kokonaisuutena vuoden 2024 aikana edistettiin kaikkien ohjelmakokonaisuuksien osalta erittäin hyvin. Esimerkkeinä merkittävistä onnistumisista:

- Keskitetyn asiakaspalautejärjestelmän edistyminen, otettu käyttöön vuoden 2025 alusta (Tieto-ohjelma)
- Johdon työpöydän ensimmäisen vaiheen käyttöönotto ja seuraavien vaiheiden suunnittelu käynnissä (Tieto-ohjelma)
- Käyttöönottovalmius saavutettu uudelle digitaaliselle alustalle, joka yhtenäistää hyvinvointialueen digitaaliset palvelut yhdeksi helppokäyttöiseksi asiointikanavaksi (Digitalisaatio-ohjelma)
- Ikäihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus –Living Lab -kokonaisuuden projektointi (TKKI-ohjelma)
- Kehittämistoiminnan tuloksellisuutta on puolivuotiskaudella kasvatettu ja onnistuttu harkinnanvaraisissa rahoitushauissa, hankehaun prosessiin on ohjattu vahva hanketoimiston tuki ja otettu omistajuus hallinnollisesta valmistelusta (TKKI-ohjelma)
- Perhekeskusten jatkokehittäminen yhteisövaikuttavuutta edistään (sote-järjestämisen linjaukset sekä uudistusohjelma)
- Seniorikeskustoiminnan kehittäminen (sote-järjestämisen linjaukset ja uudistusohjelma)
- Työikäisten kokonaisuuden edistäminen, mm. mallit häätöjen ehkäisemiseksi valmisteltu monialaisena verkostotyönä sekä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen menetelmiä otettu käyttöön (sote-järjestämisenlinjaukset ja uudistusohjelma)
- Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien yhdyspintaa vahvistettu uudistusohjelman piloteissa, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen (hytetu) neuvotteluissa ja rakennettaessa yhteistä tietopohjaa (uudistusohjelma, järjestö-, palveluntuottaja- ja kuntayhteistyö, alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus)

Kunkin ohjelmakokonaisuuden edistymisen seuranta on liitteessä 1.

Suurimmat riskit tavoitteiden saavuttamiselle liittyvät taloudelliseen tilanteeseen, henkilöstön saatavuuteen ja riittävyteen sekä palvelutarpeen kasvuun ja moninaistumiseen.

Lisäksi on tunnistettu, että hyvinvointialueen eri ohjelmien yhteensovittaminen vaatii erityistä huomiota. Tähän on kiinnitetty huomiota erityisesti uudistusohjelman osalta, joka sisältää eri väestöryhmille suunnattuja yhteisövaikuttavuuden pilotteja. Uudistusohjelman edistämiseksi suunnitellaan yhteisen ohjausryhmän perustamista sekä keväällä 2025 järjestettävää kick-off-visitöypajaa, johon kutsutaan keskeisiä sidosryhmiä kunnista, järjestöistä ja seurakunnista.

Strategian väliarvioinnin yhteydessä on saatu palautetta, että toimeenpano-ohjelma on käytettävyydeltään koettu hankalaksi. Mahdollisen strategian päivityksen yhteydessä arvioidaan myös

Aluehallitus § 78 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

toimeenpano-ohjelman kokonaisuus uudelleen.

Asian toimielinkäsittelyn yhteenveto

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta, turvallisuuslautakunta sekä työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta ovat merkinneet liitteenä olevan strategian puolivuotiskatsauksen ja uudistumisohjelman tiedoksi 19.2.2025 kokouksissaan. Kokouksikäsitteilyjen aikana asiaan ei esitetty muutoksia tai täydennyksiä. Toimielinten käsittelyn ovat pykälän oheisaineistona.

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus merkitsee asian tiedoksi ja lähettää sen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Asian kokouksikäsitteily:

Strategiajohtaja Anu Pihl esitteli asian kokouksessa klo 14.10 – 15.00.

Hyvinvointialuejohtaja teki kokouksessa seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Aluehallitus hyväksyy päätösehdotuksen sillä muutoksella, että puolivuosisiraportin Tieto-ohjelman kohtaa Huomiota vaativat asiat päivitetään seuraavasti:

”Syksyllä 2024 ilmeni, että hyvinvointialueen yleiskatteiseen rahoitukseen vaikuttavissa diagnoositiedoissa on ollut merkittäviä puutteita, joiden vaikutus hyvinvointialueen rahoitukseen on kymmeniä miljoonia euroja vuosittain. Syksyllä käynnistettiin laajamittaiset toimet tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi.”

Päätös Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 18.03.2025
1839/00.01.01.04/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 78

11.03.2025

18.03.2025

Liitteet

Liite 6 Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian toimeenpano-
ohjelman puolivuosisiraportointi heinä-joulukuu2024

Oheisaineisto

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 19.2.2025 § 13

Turvallisuuslautakunta 19.2.2025 § 6

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.2.2025 § 14

Aluehallitus § 79 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

21 Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030

Aluehallitus 11.03.2025 § 79

Valmistelija strategijahtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896

Selostus asiasta **Yleistä**

Hyvinvointialuelain 41 §:n mukaan hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa hyvinvointialueen aluevaltuusto päättää toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 14.6.2022 § 63 Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäisen strategian, joka ulottuu vuoteen 2030. Strategiassa on päätetty hyvinvointialueen visiosta, missiosta, arvoista, tavoitteista sekä menestystekijöistä.

Strategian yksi keskeinen osa ovat menestystekijät, joiden pohjalle on rakennettu strategian toimeenpano-ohjelma. Kukin toimeenpano-ohjelma toteuttaa menestystekijöille aluevaltuuston hyväksymiä linjauksia, joita on yhteensä 42. Toimeenpano-ohjelma ei ole ollut varsinainen strategian väliarvioinnin osa, mutta työskentelyn aikana on noussut esiin tarve jatkossa selkeyttää ja yksinkertaistaa toimeenpano-ohjelman kokonaisuutta.

Hyvinvointialuelain mukaan strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa. Aluehallitus päätti käynnistää strategian väliarviointityön ja siihen liittyvän tulevaisuuskatsauksen valmistelun kokouksessaan 10.9.2024.

Strategian väliarvioinnin lähtökohdat ja tavoite

Strategian hyväksymisen jälkeen moni asia on muuttunut niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Jännitteet maailmanpolitiikassa ovat kiristyneet. Haasteet hyvinvointialueiden rahoitusmallissa ja rahoituksen perusteissa ovat tulleet toiminnan kautta näkyväksi. Asukkaiden palvelutarpeet ovat kasvaneet ja pandemian aikana syntyneet palveluvajeet ovat näkyneet ensimmäisen kahden toimintavuoden aikana.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

11.03.2025

18.03.2025

Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsaus ja strategian väliarvioinnin tavoitteena on tarjota näkemys hyvinvointialueemme tulevaisuuden mahdollisuuksista, haasteista ja tarvittavista toimenpiteistä seuraavalle valtuustokaudelle.

Tulevaisuuskatsaus osana strategian väliarviointia

Tulevaisuuskatsausta on valmisteltu yhdessä strategian väliarvioinnin kanssa ja strategian toimivuutta ja ajantasaisuutta on tarkasteltu tunnistettujen tulevaisuuden muutostekijöiden näkökulmasta. Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsaus tarkastelee tulevaisuutta suhteellisen lyhellä aikajaksolla, vuoteen 2030 saakka. Karkea tutkimuskysymys on ollut ”Millaisten asioiden kanssa tulevilla valtuustokaudella työskennellään?”. Tulevaisuuskatsaus on valmisteltu 13.4.2025 valittavan aluevaltuuston työn käynnistymisen tueksi ja sen on tarkoitus antaa valittaville aluevaltuutetuille yleiskuva hyvinvointialueen tulevaisuuden näkymistä seuraavalla valtuustokaudella ja toimii sitä kautta myös perehtymisen välineenä.

Tulevaisuuskatsaustyöskentelyä on ohjannut aluehallitus. Operatiivisesta näkökulmasta työtä on ohjannut Keski-Suomen hyvinvointialueen johtoryhmä sekä hyvinvointialueen viranhaltijoista koostuva erillinen ohjausryhmä. Arviointiprosessiin on osallistettu laajasti luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita sekä keskeisiä sidosryhmiä.

Tulevaisuuskatsauksessa tunnistetut muutostekijät

Tulevaisuuskatsaukseen on yhteisen työskentelyn myötä valikoitunut tulevaisuuden 12 muutostekijää. Ne kuvaavat Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintaympäristön keskeisiä muutoksia ja epävarmuuksia, joihin tulee varautua tulevan valtuustokauden aikana. Muutostekijät on jäsennelty toisiaan tukeviin teemoihin niiden sisällön sekä työpajoissa käydyn keskustelun perusteella.

- Globaali, kansallinen ja paikallinen taloustilanteen muutos
- Ohjauksen, rahoituksen ja politiikan muutokset
- Alueen kuntien elinvoiman ja talouden kehittyminen
- Osaavan henkilöstön saatavuus ja työn tekemisen murros
- Alueen väestössä tapahtuvien muutosten kehitys
- Yhteisöllisyys ja asukkaiden aktiivisuus
- Palveluntuottajakentän ja palvelutuotannon kehitys
- Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden kehitys
- Planetaarinen terveys ja hyvinvointi
- Digitalisaation, tekoälyn ja teknologian kehitys
- Varautuminen ja turvallisuustilanteen muutokset
- Asukkaiden luottamus julkisiin palveluihin

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

11.03.2025
18.03.2025

Jokaiseen muutostekijään on liitetty tulevaisuuskatsauksessa lyhyet kuvaukset sekä siihen liittyvät asiantuntija-arviot, joissa pohditaan erityisesti muutostekijän vaikutuksia Keski-Suomeen ja Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Perehtymisen tueksi on myös valmisteltu diaesityksen muotoon oheisaineisto jokaisesta muutostekijästä. Oheisaineisto sisältää kustakin muutostekijästä yleisen kuvauksen, tietoaineistokortit ja kuvauksen siitä mitä hyvinvointialueella jo nyt tehdään muutostekijän kokonaisuuteen liittyen.

Lisäksi tulevaisuuskatsauksessa kuvataan tulevaisuustyöskentelyn alustava vuosikello, joka on tarkoitus sovittaa yhteen kansallisen sekä Keski-Suomen muuhun vastaavaan toimintaan.

Strategian väliarviointi

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia hyväksyttiin kaksivaiheisena prosessina. Kesäkuussa 2022 hyväksytty ensimmäinen vaihe sisälsi strategian yleislinjaukset (arvot, mission, vision 2030, tavoitteet ja menestystekijät). Toisessa vaiheessa toiminnan käynnistyttyä muodostettiin strategian toimeenpano-ohjelma valtuustokaudelle 2023–2025. Strategian väliarvioinnin kohteena on ollut erityisesti ensimmäisen vaiheen kokonaisuus ja myöhemmin toteutetaan toimeenpano-ohjelman päivittäminen strategian mahdollisen päivittämisen jälkeen.

Strategian väliarviointiprosessi

Strategian väliarviointi toteutettiin monimenetelmäisesti. Arviointiin osallistettiin hyvinvointialueen johtoryhmä sekä muu henkilöstö, asukkaat sekä luottamushenkilöt. Strategian väliarviointiin liittyen toteutettiin myös edellä kuvattu tulevaisuuskatsaus. Tutkimalla monimenetelmäisesti historiaa ja tulevaa suhteessa nykytilaan muodostettiin johtopäätökset strategian nykytilasta ja muutostarpeista.

Strategian mukaista edistymistä tarkasteltiin data-analyysin (*liite Strategian väliarviointiin liittyvä datapaketti*) avulla, jolla pyrittiin selvittämään kuinka strategian neljän päätavoitteen näkökulmasta toiminta on käynnistynyt menneinä kahtena vuonna. Suuri osa mittaritiedosta päivittyy kuitenkin vasta kuluvan vuoden aikana, joten näkymä historiatietoon oli kapea. Huomioitavaa on, että nyt saatavilla olevat indikaattoritiedot eivät kohdistu menneeseen valtuustokauteen, vaan kuvaavat tilannetta paremminkin strategian laatimisen hetkellä ja kuntien järjestämisvastuun aikana.

Henkilöstö osallistui strategian arviointiin lokakuussa 2024 toteutetun Webropol-kyselyn kautta. Kyselyyn vastasi 177 tiimiä. Tiimejä pyydettiin pohtimaan hyvinvointialueen strategian näkymistä ja toteutumista työyksiköissä. Kyselyn avulla haluttiin selvittää miten strategia on toiminut arjessa, mikä on ollut erityisen tärkeää yksikköjen näkökulmasta ja onko

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 79

11.03.2025

18.03.2025

jotain, mitä strategiassa tulisi jatkossa uudistaa. Lisäksi pyydettiin näkemyksiä siitä, miten hyvin strategia tunnetaan yksikössä sekä työyksiköiden muita toiveita, huomioita ja palautetta strategiaan liittyen.

Henkilöstön lisäksi strategian väliarviointiin osallistettiin asukkaat. Asukaspaneeli koottiin joulukuussa 2024 panelisteista, jotka olivat jo perehtyneet palveluverkkotyön aikana hyvinvointialueen toimintaan kevään 2024 asukaspaneelissa. Osallistujia asukaspaneelilaisuudessa oli yhdeksästä eri Keski-Suomen kunnasta, yhteensä 16 henkilöä. Panelistit arvioivat strategian elementtejä; missiota, visiota, arvoja, tavoitteita ja menestystekijöitä, niiden tarkoituksenmukaisuutta ja ajankohtaisuutta tässä hetkessä.

Luottamushenkilöt arvioivat strategiaa toimielinten työpajoissa, jotka toteutettiin marras-joulukuun aikana 2024. Toimielintyöpajat pidettiin vaikuttamistoimielimille, lautakunnille, jaostoille ja aluehallitukselle. Työpajoissa pyydettiin arvioimaan, mikä strategiassa on hyvää, arvokasta ja säilytettävää sekä mitä täsmennettävää tai pois otettavaa strategiassa on. Lisäksi aluevaltuusto käsitteli strategian väliarviointikokonaisuutta seminaarissa tammikuussa 2025.

Yhteenveto väliarvioinnin tuloksista

Strategiaan on oltu pääosin tyytyväisiä ja se palvelee arvioinnin mukaan edelleen myös tässä ajassa. Strategiaa pidetään kunnianhimoisena, laajasti hyväksyttynä ja ajankohtaisena. Sen toteuttaminen on kuitenkin vasta alkanut ja se vaatii vielä konkretisointia ja jalkauttamista osaksi arkea. Taloudelliset haasteet vaikeuttavat strategian toimeenpanoa ja herättävät huolta strategian realistisuudesta.

Konkreettisina kehittämissuunnitelmiksi visiota sekä missiota esitetään tarkennettavaksi, jotta hyvinvointialueen perustehtävä hoidon, huolenpidon ja pelastamisen osalta näkyisi selkeämmin. Jatkokehityksessä painopisteinä korostuvat talouden realiteetit, henkilöstön hyvinvointi, alueellinen tasa-arvo ja varautuminen.

Strategian väliarviointi on liitteenä olevan raportin osa 2.

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää:

1) merkitä hyvinvointialuelain mukaisen strategian väliarvioinnin ja siihen

Aluehallitus § 79 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

liittyvät oheisaineistot tiedoksi sekä

2) esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee tulevaisuuskatsauksen ja strategian väliarvioinnin tiedoksi ja saattaa sen seuraavalle valtuustolle huomioon otettavaksi strategian päivittämistä varten.

Asian kokouskäsittely:

Strategiajohtaja Anu Pihl esitteli asian kokouksessa klo 15.01–15.11.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 18.03.2025
1839/00.01.01.04/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tulevaisuuskatsauksen ja strategian väliarvioinnin tiedoksi ja saattaa sen seuraavalle valtuustolle huomioon otettavaksi strategian päivittämistä varten.

Päätös

Liitteet

Liite Strategian väliarviointi ja tulevaisuuskatsaus 2030 Keski-Suomen
7 hyvinvointialueella

Oheisaineisto

Keski-Suomen hyvinvointialueen tulevaisuuskatsauksen 2025-2030 oheismateriaali
Strategian väliarviointiin liittyvä datapaketti

Aluehallitus § 80 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

22 Hyvinvointikertomus 2023-2025

Aluehallitus 11.03.2025 § 80

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441
palvelujohtaja Nina Peränen, p 050 5946 783

Selostus asiasta **Yleistä**

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024 määrittelee 7 § hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittiin poikkeuksellisesti yhtenä asiakirjana, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.5.2024. Nyt valtuustokauden päättyessä laaditaan uusi laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kansalliset väestökyselyt (Kouluterveys ja TerveSuomi) eivät ole päivittyneet vuoden 2023 jälkeen. Uudet tulokset saamme syksyllä 2025.

Laaja hyvinvointikertomus kokoaa keskisuomalaisen väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilannekuvan sekä tehtyjä toimenpiteitä.

Hyvinvointikertomus on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen palveluiden, kuntien sekä järjestöjen kanssa. Kertomusta täydentävät syksyllä 2024 käytyihin hyte-neuvotteluihin laaditut kuntakortit.

Tällä valtuustokaudella on erityisesti keskitytty hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden ja yhteisövaikuttavuuden periaatteiden edistämiseen sekä yhteisen tietopohjan rakentamiseen. Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on käynnistynyt uudenlaista verkostotyötä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 80

11.03.2025

18.03.2025

Hyvinvointikertomuksessa raportoidaan kolmen painopisteen: arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin sekä liikunnallisen elämäntavan linjausten ja toimenpiteiden etenemistä.

Hyvinvointikertomuksen käsittely toimielimissä

Hyvinvointikertomus 2023-2025 on luonnosvaiheessa käsitelty kaikissa vaikuttamistoimielimissä sekä lautakunnissa, joiden käsittelyt ovat liitteenä.

Vaikuttamistoimielinten kannanotot esittelijälle olivat seuraavanlaisia:

- Palveluntuottajien ja yrittäjien näkökulma on vielä aika ohut hyvinvointikertomuksessa. Yhteistyötä pitää tehostaa tietopohjan vahvistamisessa sekä laajemmin hyvinvoinnin edistämistyössä. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa pitää myös tehostaa.
- Palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen mielestä hyvinvointialueen ja yritysten välillä ei ole riittävästi yhteistyötä ennaltaehkäisevässä työssä työkyvyn ylläpitämiseksi.
- Vammaisneuvosto kantaa huolta alueen suurista terveyseroista. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä tulisi juuri suunnata enemmän sinne, missä tarve on tiedon pohjalta suurin. Maailmanpoliittinen tilanne huomioiden kokemuksellinen turvallisuuden tunne tulisi suunnitelmassa huomioida.
- Vammaisneuvosto toivoo kuntakorteista selkeämpää esitystapaa. Idea on hyvä, mutta vaatii vielä muokkausta ja mahdollisuutta vertailla kuntia paremmin keskenään.
- Vanhusneuvosto kokee hyvinvointikertomuksen tärkeäksi työkaluksi. Tiedolla johtamista tarvitaan erityisesti terveyserojen kaventamisessa. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä yhdyspinnoilla tulee vaalia. Seniorikeskuksia tulee hyödyntää hyvinvoinnin edistämistyössä ja erityisesti yhteisövaikuttavuuden näkökulmasta
- Vanhusneuvosto toivoo lisättävän ravitsemusta kuvaavia indikaattoreita sekä toimenpiteitä suunnitelmaan.
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin toivoo keskustelua yhteistyön tehostamisesta yhteisövaikuttavuuden sekä kehittämistoiminnan suhteen. Järjestöillä on paljon asiantuntijuutta sekä kehitettyjä työkaluja ja toimintamalleja.
- Järjestöjen ja seurakuntien asiantuntemusta tulee hyödyntää erityisesti yhte-tiedon tuotannossa. Heillä on paljon kokemustietoa ja havaitsevat herkästi hiljaisia signaaleja. Kuntakortteihin tulisi liittää tietoa kunnan järjestötoiminnasta.

Vaikuttamistoimielinten kommenttien pohjalta tehtyjä muutoksia

Palveluntuottajien kanssa on käyty keskustelua hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluiden toteuttamiseksi jatkossa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 80

11.03.2025

18.03.2025

Hyvinvointikertomukseen on liitetty kuntien terveyseroja kuvaavia indikaattoreita, siltä osin kuin niitä on saatavilla (kouluterveyskyselyt).

Kuntakorteista on tehty visuaalisempi versio. Kuntien kanssa on koostettu tieto yhteisestä vähimmäistietopohjasta. Jatkossa kuntakorttien avulla voidaan paremmin tarkastella kuntien välistä yhteistyötä sekä tarpeita, joihin hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöhön voidaan paremmin vaikuttaa.

Kansallisessa vähimmäistietosisällössä on todella vähän ravitsemukseen liittyviä indikaattoreita. Teemakokonaisuus huomioidaan suunnitelmavaiheessa. Työryhmässä on hyvinvointialueen ravitsemusterapeutti.

Järjestöjen tiedon tuotantoon on suunniteltu hankehakemusta. Joka tapauksessa järjestöjen tietoa tullaan hyödyntämään ja kuntakortteja päivitettäessä huomioidaan järjestöjen tuottama tieto. Järjestöt ovat mukana yhteisissä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluissa.

Hyvinvointikertomusta 2023-2025 käsiteltiin 19.2.2025 lautakuntien seminaarissa sekä kokouksissa.

Seminaarissa nostettiin esille suuret alueelliset erot sairastavuudessa ja hyvinvoinnissa ja näille toivottiin konkreettisia toimenpiteitä hyvinvointisuunnitelmassa. Tärkeäksi koettiin konkreettinen palveluiden sekä myös muiden kumppaneiden kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan evästys:

Hyvinvointikertomus on monipuolinen ja laadukas dokumentti. Siinä on paljon relevanttia käyttökelpoista dataa, jota tulee hyödyntää päätöksenteossa sekä vaikutusten ennakoarvioinnissa erityisesti lapsivaikutusten arviointiin liittyen. Lautakunta kiinnitti huomiota alueiden ominaispiirteisiin; eri alueilla korostuu eri haasteet ja vahvuudet. Lautakunta huomioi, että hyvinvointialueen vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset ja korostaa yhdyspintatyön tärkeyttä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan evästys:

Kertomus on hyvä, monipuolinen ja laadukas dokumentti ja kertomuksen sisältö oli informatiivinen. Ei erityisiä evästyksiä, sillä dokumentti oli kattavasti koottu. Keskustelussa nousi esiin, kuinka saadaan enemmän kuntakohtaista dataa, sillä valtakunnan indikaattoreissa on tietoaaukkoja pienissä kunnissa.

Turvallisuuslautakunnan evästys:

Merkittävä osa oppilaista ei osallistu kouluruokailuun. Vaikutukset ulottuvat

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 80

11.03.2025
18.03.2025

laajalle; oppimistulokset, koulujen työrauha, oppijoiden painonhallinta ja liikunnallinen elämäntapa, liikenneturvallisuus jne. Kehitystä tulee arvioida laajemmin osana hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.

Koulukiusaamisen juurisyyt tulisi löytää ja kehittää niihin korjaavia toimenpiteitä. Vaikutukset ovat suuret sotekustannuksiin ja syrjäytymiseen.

Työikäisten yksinäisyys on noussut. Vaikutukset yksilön kannalta ja yhteiskunnassa ovat moninaiset. Yksinäisyyden kokemusta esiintyy jokaisessa ikäryhmässä, yksinäisyyden kokemuksen vaikuttavuuden arviointia ja toimenpiteitä tulisi rakentaa ikäsegmenttien pohjalta lapset, nuoret, työikäiset ja ikääntyneet.

Hyte-kertoimen vaikutus rahoitukseen on osin epäselvä.

Kuntakortit sisältävät hyödyllistä informaatiota. Kehitys tulevaisuuteen on jatkossa hyvä saada näkyväksi kuntakorteissa.

3. sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä tulee tehdä näkyväksi ja resursoida riittävästi.

Toimenpiteiden vaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota kerätyn tietovarannon perusteella sekä hyvinvointikertomuksen rakenteessa voisi huomioida alueellista hyvinvoinnin tunnuslukujen trendien kehittymistä.

Vaikuttamistoimielimien sekä lautakuntien evästyksen huomioidaan seuraavan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelman laadinnassa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillisenä oheisaineistona.

Toimivalta

hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyvinvointikertomuksen 2023-2025 hyväksymistä.

Asian kokouskäsitely:

Strategiajohtaja Anu Pihl esitteli asian kokouksessa klo 15.12–15.20.

Aluehallitus § 80 11.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 18.03.2025
2745/00.01.01.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointikertomuksen vuosille 2023-2025.

Päätös

Liitteet

Liite Alueellinen laaja hyvinvointikertomus 2023-2025 Keski-Suomen
8 hyvinvointialue

Oheisaineisto

Vaikutusten ennakoarviointi hyvinvointikertomus
Nuorisovaltuusto 14.1.2025 § 4
Vanhusneuvosto 15.1.2025 § 4
Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 15.1.2025 § 4
Vammaisneuvosto 16.1.2025 § 4
Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 20.1.2025 § 4
Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 19.2.2025 § 14
Turvallisuuslautakunta 19.2.2025 § 5
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.2.2025 § 12

Aluehallitus § 70 04.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

23 Eronpyyntö/vaalikelpoisuuden menettäminen luottamustehtävistä

Aluehallitus 04.03.2025 § 70

Valmistelija hallintopalvelupäällikkö Ella Kauppinen, p. 040 352 1966

Selostus asiasta **Yleistä**

Sirkku Ingervo on 21.2.2025 lähettämällään kirjeellä pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuutetun sekä lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan jäsenen tehtävästä alueelta poismuuttamisen vuoksi. Poismuuton ajankohta on 20.2.2025.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Edelleen 76 §:n perusteella yleisen vaalikelpoisuuden voi menettää, mikäli henkilö ei ole enää kyseisen hyvinvointialueen asukas.

Hyvinvointialuelain 83 §:n mukaan luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa on sen toimielimen, jonka valittava luottamushenkilö on, todettava luottamustoimi päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle sekä valitsee lautakuntien jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä (hallintosääntö 12 §). Aluevaltuusto on valinnut Sirkku Ingervon lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan jäseneksi toimikaudelle 2023-2025 ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Jenny Riikosen (AV 13.12.2022 § 133).

Hyvinvointialuelain 25 §:n mukaan: jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun.

Edelleen 25 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen vaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 70

04.03.2025
18.03.2025

Vaalilain (714/1998) 143 m §:n mukaan aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialuelain 25 §:n mukaisesti, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle 6. varavaltuutetun.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan hyvinvointialueen toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Vaikutusten ennakoarviointi

Vaikutusten ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Toimivalta

Hyvinvointialuelaki (611/2021) 25 § ja 76 §
Vaalilaki (714/1998) 143 m §

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

- 1) toteaa Sirkku Ingervon luottamustoimen päättyneeksi hänen menetettyään yleisen vaalikelpoisuutensa alueelta poismuuton vuoksi,
- 2) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu Sirkku Ingervon sijaan uudeksi aluevaltuutetuksi järjestyksessä seuraavan henkilön jäljellä olevaksi toimikaudeksi,
- 3) valitsee Sirkku Ingervon tilalle uuden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi sekä
- 4) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Vasemmistoliiton valtuustoryhmään 6. varavaltuutetun aluevaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus § 70 04.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

Aluevaltuusto 18.03.2025
417/00.00.01/2025

Päätösehdotus Aluevaltuusto

- 1) toteaa Sirkku Ingervon luottamustoimen päättyneeksi hänen menetettyään yleisen vaalikelpoisuutensa alueelta poismuuton vuoksi,
- 2) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu Sirkku Ingervon sijaan uudeksi aluevaltuutetuksi järjestyksessä seuraavan henkilön jäljellä olevaksi toimikaudeksi,
- 3) valitsee Sirkku Ingervon tilalle uuden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen lasten, nuorten ja perheiden lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi sekä
- 4) toteaa, että aluevaltuuston puheenjohtaja pyytää aluevaalilautakuntaa nimeämään Vasemmistoliiton valtuustoryhmään 6. varavaltuutetun aluevaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Liitteet

Liite Eronpyyntö aluevaltuuston valtuutetun tehtävästä ja Lasten,
9 nuorten ja perheiden lautakunnan jäsenyydestä, Ingervo Sirkku,
21.2.2025

Aluevaalilautakunta § 8 10.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

24

Aluevaltuustoryhmän täydentäminen (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue)

Aluevaalilautakunta 10.03.2025 § 8

Valmistelija lakiasiaainjohtaja Johanna Aalto p. 050 434 6544

Selostus asiasta Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt täydentämään aluevaltuustoryhmien määriä 18.2.2025 tehdyn aluevaltuustojäsenmuutoksen johdosta.

Muutos vaaliliiton muodostaneessa aluevaltuustoryhmässä (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue) ovat olleet:

- Markus Viitala on 2.12.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuutetun tehtävästä henkilökohtaisten syiden vuoksi. Viitalan sijaan aluevaltuutetuksi nousi Mika Schwach (AV 18.2.2025 § 7).

Vaalilain 143 m §:n mukaan jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialueesta annetun lain 25 §:n mukaisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt aluevaalilautakuntaa vaalilain 143 m §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Hyvinvointialuelain 25 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen vaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Yhteislistan ulkopuolella olleen valitsijayhdistyksen ehdokkaana valitulla valtuutetulla ei ole varavaltuutettua.

Aluevaltuuston päätös ja vaalitulos ovat liitteenä.

Vaaliliiton muodostaneen Valta kuuluu kansalle -aluevaltuustoryhmän (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue) varavaltuutettujen määrää tulisi täydentää yhdellä uudella varavaltuutetulla.

Esittelijä Aluevaalilautakunnan puheenjohtaja

Aluevaalilautakunta
Aluevaltuusto

§ 8

10.03.2025
18.03.2025

Päätösehdotus

Aluevaalilautakunta päättää

1) määrätä henkilön Hanna Lindström vaaliliiton muodostaneen (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue) aluevaltuustoryhmän 2. varavaltuutetuksi sekä

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.03.2025
2812/00.00.01/2024

Päätösehdotus

Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi, että henkilö Hanna Lindström on määrätty vaaliliiton muodostaneen (vaaliliitto Suomen Kansa Ensin, Valta kuuluu kansalle ja Kristallipuolue) aluevaltuustoryhmän 2. varavaltuutetuksi.

Päätös

Aluevaalilautakunta § 9 10.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

25 Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän täydentäminen

Aluevaalilautakunta 10.03.2025 § 9

Valmistelija lakiasiaintoimittaja Johanna Aalto p. 050 434 6544

Selostus asiasta Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt täydentämään aluevaltuustoryhmien määrää 18.2.2025 tehtyjen aluevaltuustojäsenmuutosten johdosta.

Muutokset Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmässä ovat olleet:

- Joni Frisk on 13.12.2024 lähettämällään sähköpostilla pyytänyt eroa Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuutetun tehtävästä alueelta poismuuttamisen vuoksi (AV 18.2.2025 § 8).

Vaalilain 143 m §:n mukaan jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, aluevaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja hyvinvointialueesta annetun lain 25 §:n mukaisesti. Aluevaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt aluevaalilautakuntaa vaalilain 143 m §:n mukaisesti määräämään valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun.

Hyvinvointialuelain 25 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen vaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Yhteislistan ulkopuolella olleen valitsijayhdistyksen ehdokkaana valitulla valtuutetulla ei ole varavaltuutettua.

Aluevaltuuston päätös ja vaalitulos ovat liitteenä.

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän varavaltuutettujen määrää tulisi täydentää yhdellä uudella varavaltuutetulla jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Esittelijä Aluevaalilautakunnan puheenjohtaja

Päätösehdotus Aluevaalilautakunta päättää

1) määrätä henkilön Tapani Mäki Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän 7. varavaltuutetuksi sekä

Aluevaalilautakunta § 9 10.03.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

2) saattaa asian aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.03.2025
2904/00.00.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee tiedoksi, että henkilö Tapani Mäki on määrätty Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmän 7. varavaltuutetuksi.

Päätös

Aluehallitus	§ 206	13.08.2024
Aluehallitus	§ 83	11.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

26

Valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi

Aluehallitus 13.08.2024 § 206

Valmistelija hallintojohtaja Pasi Marjakangas p. 050 5648 980

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuuston 11.6.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi (valtuutettu Eetu Tuovila ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 142 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen johtajaylilääkäri Heikki Miettisen valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 11.03.2025 § 83

Valmistelija johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 050 432 4642 ja hallintoylilääkäri Sari Kempainen p.050 469 9684

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuutetut Eetu Tuovila ja Tapio Puolimatka ovat tehneet valtuustoaloitteen syntymättömien lasten oikeuksien turvaamiseksi. Valtuustoaloitteessa esitetään seuraavia toimia:

1. Keski-Suomen hyvinvointialue ryhtyy välittömiin toimiin ajaakseen alas aborttia tarjoavan toiminnan alueellaan.

Aluehallitus	§ 206	13.08.2024
Aluehallitus	§ 83	11.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

2. Keski-Suomen hyvinvointialue nostaa aborttien maksut mahdollisimman korkeaksi ja selvittää miten luoda vastaavia kannustimia vähentää aborttien määrää.

3. Keski-Suomen hyvinvointialue ohjeistaa työntekijöitään tarjoamaan oikeaa tietoa abortin haitoista ja sen tuottamasta kärsimyksestä aborttia harkitseville.

4. Keski-Suomen hyvinvointialue ryhtyy selvittämään, miten se voisi parhaiten torjua eriarvoisuutta syntymättömien lasten oikeuksien kohdalla, sekä toteuttaa oman tasa-arvosuunnitelmansa periaatteet käytännössä, ei vain paperilla.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialue ei voi omalla päätöksellään kieltää raskaudenkeskeytyksiä (=abortteja) alueellaan. Raskaudenkeskeytykseen sovellettavat säännökset ovat valtakunnallista lainsäädäntöä. Lain mukaan raskaudenkeskeytys on Suomessa sallittua tietyin edellytyksin, esimerkiksi ennen 12. raskausviikkoa pääosin omaan pyyntöön perustuen.

Myöhemmissä raskausviikoissa (12.–24. viikko) keskeytys on mahdollista vain erityisperusteilla, kuten vakavan sikiövaurion tai äidin hengen tai terveyden vakavan vaarantumisen vuoksi. Hyvinvointialue ei voi paikallisella päätöksellä julistaa raskaudenkeskeytyksiä kielletyiksi tai rajoittaa niitä yli sen, mitä voimassa olevassa lainsäädännössä on säädetty.

Raskauden keskeytyksiä ohjaa myös Laki raskauden keskeyttämisestä (239/1970). Lakiin syksyllä 2023 säädetyn muutoksen mukaan raskaudenkeskeytykseen riittää yhden lääkärin lausunto aikaisemman kahden lääkärin lausunnon sijaan. Lisäksi 12. raskausviikkoon asti aborttiin riittää raskaana olevan oma pyyntö.

Keski-Suomen hyvinvointialuetta ohjaa asiakasmaksujen määräämisessä Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734). Tämän lain 5§ mukaan maksuttomia terveydenhuollon palveluita ovat mm. neuvolapalvelut sekä kaikki alle 18-vuotiaille tarjottavat palvelut. Yli 18-vuotiaiden osalta maksujen enimmäismäärää ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön asetus myös raskauden keskeytyksen osalta. Keski-Suomen hyvinvointialue noudattaa myös raskauden keskeytyksen osalta asiakasmaksulakia ja ministeriön asetuksen linjauksia sekä aluehallituksen vuosittain tekemää päätöstä asiakasmaksuista.

Keski-Suomen hyvinvointialueella valtaosa alle 10. raskausviikon lääkkeiden avulla tehtävistä raskauden keskeytyksistä on hoidettu vuodesta 2024 alkaen perusterveydenhuollon seksuaaliterveysyksikössä, jotka ovat osa maksutonta neuvolatoimintaa. Keski-Suomessa on kaksi

Aluehallitus	§ 206	13.08.2024
Aluehallitus	§ 83	11.03.2025
Aluevaltuusto		18.03.2025

keskitettyä seksuaaliterveysyksikköä: Jyväskylä ja Äänekoski. Yli 10. raskausviikon tai raskauden ajan riskitilanteiden raskauden keskeytykset hoidetaan jatkossakin sairaala Novassa, ja silloin niistä peritään maksu.

Raskauden keskeytystä harkitseville ja heidän kumppaneilleen tarjotaan myös psykososiaalista tukea ja neuvontaa neuvoloissa ja seksuaaliterveysyksiköissä sekä tarvittaessa hyvinvointialueen sosiaali- ja kriisipäivystyksessä. Raskauden keskeytystä harkitseville sekä sen läpikäynneille annettava neuvonta ja sen sisältö perustuu kansallisiin ohjeisiin (esimerkiksi aiheeseen liittyvä vuoden 2025 alussa julkaistu Käypä hoito -suositus: linkki: <https://www.kaypahoito.fi/khp00025#s9>) Käypä hoito-suosituksen sisältöön ovat vaikuttaneet myös potilasjärjestöjen edustajat.

Hyvinvointialue on sitoutunut lainsäädännön, viranomaisohjeistuksen, hoitosuosituksen sekä hyvinvointialueen strategian kirjauksiin tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta sekä ihmislähtöisyydestä. Näitä periaatteita noudatetaan myös raskaudenkeskeytyksestä annettavassa neuvonnassa ja tuessa.

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen sekä toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Aluevaltuusto 18.03.2025
1651/00.05.01/2024

Päätösehdotus Aluevaltuusto hyväksyy valtuustoaloitteeseen laaditun vastauksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Liitteet

Liite 10 Valtuustoaloite 11.6.2024 / Syntymättömien lasten oikeuksien turvaaminen

Aluehallitus § 52 25.02.2025
Aluevaltuusto 18.03.2025

27

Vuoden 2024 keskeneräiset aloitteet

Aluehallitus 25.02.2025 § 52

Valmistelija hallinnon asiantuntija Ella Sofia Aniranta, p. 040 506 5610
lakiasiaintohtaja Johanna Aalto, p. 050434 6544

Selostus asiasta Hallintosäännön § 142 mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Hallintosäännön § 171 mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Aluevaltuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Keskeneräiset aloitteet vuodelta 2024 ja niiden osalta suoritettut toimenpiteet liitteenä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 142 ja 171

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee keskeneräisten aloitteiden osalta liitteen mukaiset toimenpiteet tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 18.03.2025
337/00.05.01/2025

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee keskeneräisten aloitteiden osalta liitteen mukaiset toimenpiteet tiedoksi.

Päätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

25.02.2025
18.03.2025

Liitteet

Liite 11 Keskeneräiset aloitteet vuodelta 2024

Aluevaltuusto

18.03.2025

28

Valtuutettujen aloitteet

Aluevaltuusto 18.03.2025

Hallintosäännön 142 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi.

Päätösehdotus

Tehdyt aloitteet lähetetään aluehallituksen valmisteltaviksi.

Päätös

Aluevaltuusto

18.03.2025

29
Ilmoitusasiat

Aluevaltuusto 18.03.2025
338/00.02.00/2025

Selostus asiasta Aluevaltuusto käy läpi sille mahdollisesti saapuneet ilmoitusasiat.

Päätösehdotus Aluevaltuusto merkitsee mahdolliset ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös